

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA

Hoge Naarderweg 78 ■■■ 1217 AH Hilversum ■■■
Postbus 1426 ■■■ 1200 BK Hilversum ■■■ cvdm@cvdm.nl ■■■ www.cvdn.nl ■■■
T 035 773 77 00 ■■■ F 035 773 77 99 ■■■

Nederlandse Publieke Omroep
t.a.v. de raad van bestuur
Postbus 26444
1202 JJ HILVERSUM

Datum	Onderwerp		
1 september 2022	Bestedingsverplichting landelijke publieke media-instellingen inzake onafhankelijke producties		
Uw kenmerk	Ons kenmerk	Contactpersoon	Doorkiesnummer
	898877 / 904710	Practice Handhaving & Bezwaar	+31 35 7737700

Geachte raad van bestuur,

In aanloop naar de wijziging van artikel 14b van het Mediabesluit 2008 per 1 juli 2022, heeft met vertegenwoordigers van uw organisatie, het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap, de Vereniging van Content Producenten en het Commissariaat voor de Media overleg plaatsgevonden over de uitwerking van de bestedingsverplichting onafhankelijke producties.

Dit overleg heeft geresulteerd in een notitie waarin de wijze van berekening en verantwoording van deze verplichting is uitgewerkt. De notitie is als bijlage bij deze brief opgenomen en zal voor het Commissariaat het uitgangspunt vormen voor de toetsing van de bestedingsverplichting onafhankelijke producties. Dit betreft de toetsing vanaf het boekjaar 2022.

Het Commissariaat hecht eraan om te vermelden dat de uitwerking van de aangepaste berekeningswijze van de bestedingsverplichting onafhankelijke producties de komende periode nauwlettend zal worden gemonitord en geëvalueerd, opdat de berekeningswijze blijft aansluiten bij de praktijk. Het Commissariaat is voornemens om deze evaluatie na afloop van het eerstvolgende verantwoordingsjaar, zijnde 2022, te verrichten. In het bijzonder zal daarbij de focus liggen op de vraag of aangepaste wijze van besteding zoals uitgewerkt in de notitie, voldoende recht doet aan het doel van deze verplichting, te weten het beschermen en stimuleren van de markt voor onafhankelijke producenten. De basis hiervoor is terug te vinden in de Richtlijn audiovisuele mediadiensten, zoals herzien in 2018.

Deze Beleidsbrief zal worden bekendgemaakt door plaatsing op de website van het Commissariaat (www.cvdn.nl) en heeft dezelfde bindende werking als een beleidsregel.

Een afschrift van deze brief wordt tevens verzonden aan de het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Vereniging van Content Producenten.

Hoogachtend,

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

R. Eringa-Wensing
voorzitter

BIJLAGE UITWERKING BESTEDINGSVERPLICHTING ONAFHANKELIJKE PRODUCTIES

Deze notitie bevat het voorstel voor het berekenen, vastleggen en verantwoorden van het percentage budget dat door omroepen verplicht moet worden besteed aan onafhankelijke producties.

1. Bepaling relevant budget (noemer)

Het percentage wordt conform de Mediawet 2008 (hierna: Mediawet) bepaald aan de hand van het totaal van de budgetten (het werkelijk toegekend OCW-budget), zoals bedoeld in artikel 2.149, eerste lid van de Mediawet, met uitzondering van onderdeel e van dit artikel.

Dit totaal wordt op grond van artikel 2.121 van de Mediawet gecorrigeerd voor werkelijk toegekend OCW-budget van nieuws, sport, spel en kerkelijke/geestelijke programmering. Voor de bepaling van deze categorieën hanteert de NPO de CCC-systematiek¹. Vanaf 2022 wordt het werkelijk toegekend OCW-budget van sport en spel niet meer buiten beschouwing gelaten en telt dit mee in het totaal (gecorrigeerd) OCW-budget.

2. Bepaling in aanmerking komende producties.

Van het budget bedoeld onder 1. moet in 2021 minimaal 16,5 % en met ingang van 2022 minimaal 25% worden besteed aan Europese producties als bedoeld in artikel 1 van de Richtlijn audiovisuele mediadiensten² die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie. In artikel 2.120 van de Mediawet is bepaald dat als onafhankelijke productie wordt aangemerkt media-aanbod dat niet geproduceerd is door:

- een publieke media-instelling;
- een commerciële media-instelling;
- een buitenlandse omroepinstelling;
- een rechtspersoon waarin een instelling als bedoeld in de onderdelen a tot en met c, al dan niet door middel van een of meer dochtermaatschappijen, een belang van meer dan vijftientwintig procent heeft;
- een rechtspersoon waarin twee of meer instellingen als bedoeld in de onderdelen a tot en met c, al dan niet door middel van een of meer van hun onderscheidene dochtermaatschappijen, samen een belang van meer dan vijftig procent hebben; of
- een vennootschap waarin een instelling als bedoeld in de onderdelen a tot en met c, dan wel een of meer van haar dochtermaatschappijen, als vennoot volledig jegens schuldeisers aansprakelijk is voor de schulden.

Media-aanbod dat wordt geproduceerd door een onafhankelijke producent tezamen met een media-instelling, waarbij de media-instelling niet wordt aangemerkt als producent van het betreffende aanbod, telt mee. Alle onafhankelijke producties tellen mee, ongeacht voor welk aanbodkanaal de productie bestemd is.

3. Bepaling omvang aan onafhankelijke producties besteed budget

De volgende kosten besteed aan producties bedoeld onder 2. *Bepaling in aanmerking komende producties* tellen mee voor de bepaling van de lasten besteed aan onafhankelijke producties.

¹ <https://over.npo.nl/organisatie/openbare-documenten/besluiten-en-publicaties/regelingen-en-besluiten#content>.

² Richtlijn 2010/13/EU van 10 maart 2010 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de coördinatie van bepaalde wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in de lidstaten inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten.

- a) alle door onafhankelijke producenten bruto gefactureerde kosten aan de media-instelling, inclusief BTW, overheadskosten, fee en kosten onvoorzien;
- b) aankoopkosten van een aangekochte productie, inclusief uitzendrechten, die door een Europese onafhankelijke producent is geproduceerd, inclusief het Verenigd Koninkrijk, ongeacht of deze productie is aangekocht van de onafhankelijke producent of van een (buitenlandse) media-instelling, zie artikel 2.116, eerste lid van de Mediawet in samenhang met artikel 1 van de Richtlijn audiovisuele mediadiensten;
- c) kosten die de media-instelling maakt ten behoeve van de producties, inclusief een opslag voor organisatiekosten. Voor zover de media-instelling de BTW kan verrekenen, wordt het eventueel verrekenbare BTW-deel niet meegenomen in de kosten. Hierbij wordt afgesproken dat bij de berekening van de lasten besteed aan onafhankelijk product op totaalniveau de kosten van de media-instellingen meetellen tot een maximum van 20% van de door onafhankelijke producenten gefactureerde kosten. Interne kosten van de media-instellingen boven die grens worden dus buiten beschouwing gelaten bij het bepalen of aan de norm wordt voldaan.

Aanvullend geldt het volgende:

- I. indien sprake is van samenwerkende media-instellingen, verantwoordt iedere media-instelling haar eigen deel van de kosten. Dit betekent dat de penvoerder een deel van de gefactureerde kosten doorbelast;
- II. voor zover bijdragen van het CoBO-fonds (aan onafhankelijke producenten) nog niet in mindering zijn gebracht op de gefactureerde bruto kosten, dient dit alsnog te worden gedaan voor de bepaling van de kosten van het onafhankelijk product;
- III. kosten van detachering van een media-instelling aan buitenproducenten worden gecorrigeerd in de bepaling van de kosten;
- IV. onafhankelijke producties in de categorieën nieuws, sport, spel en kerkelijke/geestelijke programmering, tellen niet mee bij de bepaling van de kosten. Voor de bepaling van deze categorieën wordt gebruik gemaakt de CCC-indeling. Vanaf 2022 worden de onafhankelijke producties voor sport en spel niet meer buiten beschouwing gelaten en tellen deze mee.

4. Kosten van de media-instelling behorende bij de producties

De kosten van de media-instellingen (zie 3 c) behorende bij de onafhankelijke producties bestaan uit drie categorieën:

1. Kosten die direct gemaakt worden ten gunste van de specifieke productie:

- personeelskosten (intern en extern): waaronder productie, (eind)redactie, presentatie, cast, artiesten en gasten;
- facilitaire kosten (inclusief afschrijvingen): waaronder decor, locatie, vormgeving, opname, techniek en postproductie;
- overige kosten: waaronder reis- en verblijfkosten en representatie.

2. Onverdeelde kosten:

Directe programmakosten die voor meerdere titels worden gemaakt. Het gaat dan bijvoorbeeld om begeleiding, kosten voor mediamanagers, promo's, formatontwikkeling en kosten ANP. Ook deze kosten zijn onder te verdelen naar personeelskosten, facilitaire kosten en overige kosten.

3. Overheadskosten:

Een toeslag voor de overheadskosten. In de thans geldende bindende regeling³ van de NPO met betrekking tot de vergoeding van organisatiekosten is voor de bepaling van de

³ <https://over.npo.nl/download/nl/950>.

organisatiekosten sprake van een percentage van 14,5% van de totaal beschikbaar gestelde programmakosten. Om de totale lasten behorende bij het onafhankelijk product te bepalen wordt daarom hier dit percentage ook gebruikt voor de opslag op de programmakosten. Over het totaal van kosten onder categorie 1 en 2 hierboven wordt een toeslag gerekend van 14,5% voor de toerekening van organisatiekosten van de media-instellingen aan de lasten onafhankelijke producties.

In onderstaand overzicht staan ter illustratie de lasten aan onafhankelijke producties gebaseerd op de werkelijke kosten 2019 en 2020, uitgesplitst naar de vergoeding aan onafhankelijke producenten en interne kosten (exclusief opslag overheadskosten) van de omroepen. Dit overzicht is gebaseerd op de werkelijke kosten van 2019 en 2020.

	2019				2020			
Aandeel buiten	Aantal *	Totaal	Buiten	Intern	Aantal *	Totaal	Buiten	Intern
100% - 90%	270	108.244	104.405	3.839	431	146.906	139.741	7.166
90% - 80%	98	32.662	27.992	4.671	105	29.531	24.948	4.583
80% - 70%	33	8.399	6.421	1.978	72	20.444	15.486	4.958
70% - 60%	5	504	324	179	20	875	574	301
60% - 50%	3	147	82	65	13	1.898	1.017	881
50% - 40%	3	154	69	85	11	1.119	512	606
40% - 30%	12	5.902	2.099	3.802	6	693	267	426
30% - 20%	-	-	-	-	9	248	59	188
20% - 10%	7	4.666	702	3.964	11	1.144	176	967
0% - 10%	3	141	-	141	4	425	38	388
TOTAAL	434	160.819	142.095	18.724	682	203.283	182.818	20.465

* hierin zitten ook losse toekenningen voor bijvoorbeeld Online of meerkosten COVID

Op basis van dit overzicht bedragen de interne kosten 18,7 mln euro exclusief toeslag overheadskosten en de kosten onafhankelijke producenten 142,1 mln euro in 2019. In 2020 gaat het om interne kosten van 20,5 mln. euro en kosten onafhankelijke producenten van 182,8 mln. euro. Inclusief overheadskosten bedragen de totale interne kosten 15,1% van de kosten onafhankelijke producenten in 2019 en 12,8% in 2020.

In 2019 had een groot deel van de interne kosten betrekking op producties waar het aandeel van de onafhankelijke producenten beperkt was (0%-30%). Dit wordt met name veroorzaakt door programma's die in 2020 niet meer op de publieke omroep te zien waren. Het vervangende programma('s) heeft een groot(er) aandeel onafhankelijke producenten.

5. Verantwoording

Omroepen leggen in hun jaarrekening verantwoording af over de kosten die worden gemaakt aan onafhankelijke producties. Daarbij rapporteert de omroep ook over het aantal producties dat met deze kosten tot stand is gekomen. De volgende categorieën kosten worden apart inzichtelijk gemaakt:

- de vergoedingen aan onafhankelijke producenten;
- en de hierboven beschreven interne kosten (paragraaf 4) van de omroep behorende bij onafhankelijke producties, uitgesplitst naar kostencategorie zoals gebruikt voor de exploitatierekening. In de jaarrekening van de omroepen worden onverdeelde kosten niet separaat verantwoord. De onverdeelde kosten hebben betrekking op personeelskosten, facilitaire kosten en overige lasten en worden dus (ook) als zodanig verantwoord.

Kostensoort	Paragraaf
Lasten onafhankelijke producenten	3a
Lasten media-instelling	
Lasten personeel in loondienst	3c, 4.1 en 4.2
Lasten personeel niet in loondienst	3c, 4.1 en 4.2
Facilitaire lasten (excl. afschrijvingen)	3c, 4.1 en 4.2
Afschrijvingen	3c, 4.1 en 4.2
Rechten	3b
Overige lasten	3c, 4.1 en 4.2
Toerekening organisatiekosten	3c, 4.3
Totale lasten onafhankelijk product	

De accountant van de omroep ziet op basis van de huidige regels bij de verantwoording toe op de verantwoording van kosten per programma en (daarmee ook) op de bepaling van de kosten onafhankelijk product. Op niveau van het bestel van de landelijke publieke omroep berekent de NPO het percentage dat is besteed aan onafhankelijke producties en neemt dit op in de jaarverantwoording. Hierbij geldt voor de interne omroepkosten op totaalniveau de eerder genoemde norm van 20%. Interne omroepkosten die boven de 20% van het totaal aan door onafhankelijke producenten gefactureerde bedrag komen tellen niet mee bij de bepaling van het bestedingspercentage.

Daarnaast zal de NPO jaarlijks de lijst van uitgezonderde programmacategorieën op titelniveau (zie onderdeel 3.IV) met de daarbij behorende categorieën waar onafhankelijke producenten bij betrokken zijn, verstrekken aan het Commissariaat. Het Commissariaat kan deze informatie op verzoek verstrekken aan onafhankelijke producenten.

De landelijke publieke media-instellingen zenden jaarlijks vóór 1 mei de jaarrekening aan het Commissariaat en sturen gelijktijdig een afschrift daarvan aan de raad van bestuur (artikel 2.171, tweede lid van de Mediawet). De raad van bestuur van de NPO zendt vóór 1 juni een verslag over het afgelopen kalenderjaar (de Terugblik) aan de minister en aan het Commissariaat met daarin de rapportage over de naleving van de bestedingsverplichting onafhankelijk product (artikel 2.58, eerste lid, sub d, van de Mediawet).

Dat leidt tot het volgende proces

- De omroepen leggen in hun jaarrekening verantwoording af over de lasten onafhankelijk product conform handboek en deze Beleidsbrief;
- De accountant van de omroep toetst deze verantwoording aan de hand van het handboek en deze Beleidsbrief;
- De NPO rapporteert op basis van de jaarrekeningen van de omroepen in de Terugblik over het percentage dat aan onafhankelijke producties is besteed voor het gehele bestel, conform deze Beleidsbrief;
- Het Commissariaat toetst of de rapportage van de NPO voldoet aan deze Beleidsbrief en rapporteert daarover aan de NPO en aan OCW.

BIJLAGE 2 Relevante bepalingen in wet- en regelgeving

Mediawet 2008:

Artikel 2.115

Op elk televisieprogrammakanaal van de landelijke en regionale publieke mediadienst bestaat het programma-aanbod voor ten minste vijftig procent van de duur uit Europese producties in de zin van artikel 1 van de Europese richtlijn.

Artikel 2.116

1 Bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld hoeveel procent van het totaal van de budgetten, bedoeld in artikel 2.149, eerste lid, met uitzondering van onderdeel e, wordt besteed aan Europese producties als bedoeld in artikel 1 van de Europese richtlijn die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie. Het percentage, bedoeld in de vorige volzin, wordt vastgesteld op ten minste tien en ten hoogste twintig procent.

2 Op elk van de televisieprogrammakanalen van de landelijke publieke mediadienst bestaat het programma-aanbod uit ten minste tien procent van de duur uit producties als bedoeld in artikel 2.115 die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie.

Artikel 2.120

1 Als onafhankelijke productie wordt aangemerkt media-aanbod dat niet geproduceerd is door:

- a. een publieke media-instelling;
- b. een commerciële media-instelling;
- c. een buitenlandse omroepinstelling;
- d. een rechtspersoon waarin een instelling als bedoeld in de onderdelen a tot en met c, al dan niet door middel van een of meer dochtermaatschappijen, een belang van meer dan vijftwintig procent heeft;
- e. een rechtspersoon waarin twee of meer instellingen als bedoeld in de onderdelen a tot en met c, al dan niet door middel van een of meer van hun onderscheidene dochtermaatschappijen, samen een belang van meer dan vijftig procent hebben; of
- f. een vennootschap waarin een instelling als bedoeld in de onderdelen a tot en met c, dan wel een of meer van haar dochtermaatschappijen, als vennoot volledig jegens schuldeisers aansprakelijk is voor de schulden.

2 Bij algemene maatregel van bestuur:

- a. kunnen nadere regels worden gesteld over de toepassing van het eerste lid en de artikelen 2.116 tot en met 2.119; en
- b. kan worden bepaald dat in andere dan de in het eerste lid bedoelde gevallen media-aanbod wordt aangemerkt als onafhankelijke productie.

Artikel 2.121

Voor de toepassing van de artikelen 2.116 tot en met 2.120 blijft buiten beschouwing media-aanbod:

- a. dat bestaat uit nieuws;
- b. dat betrekking heeft op sport;
- c. dat het karakter van een spel heeft, met uitzondering van media-aanbod van culturele of educatieve aard dat mede het karakter van een spel heeft;
- d. dat bestaat uit reclame- en telewinkelloodschappen, inclusief omlijsting, en zelfpromotie
- e. dat van kerkelijke of geestelijke aard is en media-aanbod van politieke partijen en de overheid; en
- f. dat bestaat uit teletekst.

Artikel 2.149

1 Onze Minister stelt jaarlijks vóór 1 december met inachtneming van artikel 2.148a de budgetten van de landelijke publieke mediadienst voor het komende jaar vast voor:

- a. de verzorging van het media-aanbod van de omroeporganisaties die een erkenning als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, hebben verkregen, gezamenlijk;
- b. de verzorging van het media-aanbod van de omroepverenigingen die een voorlopige erkenning als bedoeld in artikel 2.23, tweede lid, hebben verkregen, gezamenlijk;
- c. de verzorging van het media-aanbod van de NOS
- d. de verzorging van het media-aanbod van de NTR;

- e. de uitvoering van de taken en werkzaamheden van de NPO; en
- f. de versterking van het media-aanbod van de landelijke publieke mediadienst.

Mediabesluit 2008

Artikel 14b: Het percentage, bedoeld in artikel 2.116, eerste lid, van de wet is 16,5.

Regeling financiële verantwoording landelijke publieke media-instellingen, NPO en Ster 2022

2.3.4 Lasten onafhankelijk product

Toelichting

Door de landelijke publieke media-instellingen wordt in de toelichting een opgave verstrekt van de totale lasten, zoals opgenomen in de exploitatierekening van het betreffende boekjaar, die samenhangen met de verzorging van media-aanbod dat bestaat uit Europese producties die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie als bedoeld in de artikelen 2.115 tot en met 2.121 Mediawet 2008. De NPO rapporteert jaarlijks vóór 1 juli aan het Commissariaat hoeveel procent van het totaal van de budgetten, bedoeld in artikel 2.149, eerste lid, Mediawet 2008 (met uitzondering van onderdeel e) die ter beschikking zijn gesteld voor het verzorgen van media-aanbod, is besteed aan Europese producties als bedoeld in de artikelen 2.116 tot en met 2.121 Mediawet 2008 die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie. Hiervoor gebruikt de NPO de opgaven van de landelijke publieke media-instellingen (6).

(6) Buiten beschouwing wordt gelaten: media-aanbod dat betrekking heeft op nieuws, sport, spel, reclame- en telewinkellooschappen (inclusief omljsting), zelfpromotie, en teletekst. Zie artikel 2.115 tot en met 2.121 van de Mediawet 2008.